Lietas Nr. 11091102114
Lietas arhīva Nr. K29-0512-15/25

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2015.gada 7.janvārī

Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa šādā sastāvā:
tiesnesis M.Tupureins,
ar tiesas sēdes sekretāri J.Lukjancevu,
tulku A.Govorovu,
piedaloties prokurorei D.Milbergai,

iztiesāja atklātā tiesas sēdē krimināllietu, kurā **/pers. A/, personas kods /personas kods/,** apsūdzēts noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 253^2.panta pirmajā daļā, un

k o n s t a t ē j a

ka **/pers. A/ būdams persona, kura brīdināta par kriminālatbildību par narkotisko un psihotropo vielu neatļautu lietošanu, neatļauti lietoja psihotropās vielas,** un proti:

/pers. A/ ar 2014.gada 26.marta lēmumu sodīts administratīvā pārkāpuma, kas paredzēts Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 46.panta pirmajā daļā, izdarīšanu 2014.gada 14.februārī un brīdināts par kriminālatbildības iestāšanos pēc Krimināllikuma 253^2.panta pirmās daļas par narkotisko un psihotropo vielu neatļautu iegādāšanos, glabāšanu un lietošanu. /pers. A/, būdams persona, kura brīdināta par kriminālatbildību par narkotisko un psihotropo vielu neatļautu iegādāšanos, glabāšanu un lietošanu, ne vēlāk kā 2014.gada 1.maijā pirmstiesas kriminālprocesa izmeklēšanā precīzi nenoskaidrotā vietā un laikā, neatļauti lietoja aizliegtas, sevišķi bīstamas psihotropās vielas - metamfetamīnu un amfetamīnu, ļoti bīstamu narkotiskai vielai pielīdzinātu psihotropo vielu, kuru atļauts izmantot medicīniskiem un zinātniskiem mērķiem - buprenorfīnu, un bīstamu psihotropo vielu, kura tika izmantota ļaunprātīgos nolūkos klonazepāmu, pēc kā 2014.gada 1.maijā, plkst. 14./adrese/ /pers. A/, kurš bija narkotisko un psihotropo vielu ietekmes stāvoklī, aizturēja policijas darbinieki.

Ar savām darbībām /pers. A/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 253^2. panta pirmajā daļā.

Tiesas sēdē apsūdzētais /pers. A/ savu vainu viņam inkriminētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 253^2.panta pirmajā daļā atzina pilnībā, izdarīto nožēloja un izteica tiesai lūgumu neveikt pierādījumu pārbaudi tiesas izmeklēšanā. Prokurore norādīja, ka apsūdzētā lūgums ir apmierināms.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499.pantu tiesa nolēma neizdarīt pierādījumu pārbaudi, jo apsūdzētais /pers. A/ atzina savu vainu viņam izvirzītajā apsūdzībā, piekrita pierādījumu pārbaudes neizdarīšanai, un tiesai pēc lietas materiālu pārbaudes nav šaubu par apsūdzētā vainu un noziedzīgā nodarījuma kvalifikāciju.

Apsūdzētā vainu viņam izvirzītajā apsūdzībā pēc Krimināllikuma 253^2.panta pirmās daļas tiesa atzīst par pierādītu un saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 527.panta trešo daļu, pierādījumu analīze un uzskaitījums spriedumā netiek dots.

Saskaņā ar Krimināllikuma 46.panta pirmās daļas prasībām, sodu nosaka tādā apmērā, kādu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu paredz šā likuma sevišķās daļas attiecīgā panta sankcija, ievērojot šā likuma vispārīgās daļas noteikumus.

Par Krimināllikuma 253^2.panta pirmajā daļā izdarīto noziedzīgo nodarījumu soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 46.panta otro daļu tiesa, nosakot sodu, ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, vainīgā personību, atbildību mīkstinošus un pastiprinošus apstākļus.

Tāpat tiesa ņem vērā arī Krimināllikuma 35.pantā definēto soda mērķi, kas ir aizsargāt sabiedrības drošību; atjaunot taisnīgumu; sodīt vainīgo personu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu; resocializēt sodīto personu; panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas.

Nosakot apsūdzētajam /pers. A/ soda veidu, atbilstoši Krimināllikuma 46.panta otrajai daļai, tiesa ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, kā arī vainīgā personību.

Saskaņā ar Krimināllikuma 7.pantu, noziedzīgais nodarījums, kas paredzēts Krimināllikuma 253^2.panta pirmajā daļā klasificējams kā kriminālpārkāpums. Tiesa atzīst, ka /pers. A/ izdarītais noziedzīgais nodarījums ir ar augstu sabiedrisko bīstamību, kas apdraud citu sabiedrības locekļu intereses uzturēties drošā un veselā vidē, nodara kaitējumu savai un citu sabiedrības locekļu garīgajai un fiziskajai veselībai, izraisa atkarību un veicina narkomānijas izplatību, provocē uz vardarbību un cita veida prettiesisku uzvedību, kā arī rada sabiedrībai daudzas sociālas problēmas.

/pers. A/ izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, tiesa atzīst, ka apsūdzētā darbības ir veicinājušas aizliegto vielu nelegālu apriti, tādā veidā apdraudot vispārējo drošību narkotisko un psihotropo vielu aprites sfērā. Neatļautas darbības ar narkotiskajām vielām rada bīstamas sekas savai un citu sabiedrības locekļu garīgajai un fiziskajai veselībai, izraisa atkarību un veicina narkomānijas izplatību, provocē uz vardarbību un cita veida prettiesisku uzvedību, kā arī rada sabiedrībai daudzas sociālas problēmas, vienlaicīgi apdraudot citu sabiedrības locekļu intereses uzturēties drošā un veselā vidē.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499.panta trešo daļu tiesas izmeklēšanā, pārbaudot apsūdzētā /pers. A/ personību, tiesa konstatē, ka viņš dzimis /datums/, Lietuvas Republikas pilsonis (lietas 36., 58.-59.lapa), neprecējies, apgādībā bērnu nav (lietas 60.lapa), citu darba nespējīgu personu apgādībā nav, ar pamata (9.klašu) izglītību, nestrādājošs, deklarētā dzīvesvieta: /adrese A/ (lietas 37.lapa), iepriekš saukts pie administratīvās atbildības,

piemērotie naudas sodi nav nomaksāti (lietas 40.-41.lapa), VSIA „Rīgas psihiatrijas un narkoloģijas centrs" narkoloģiskās palīdzības dienesta Ambulatori konsultatīvās nodaļas uzskaitē no 21.08.2000. līdz 21.01.2014 ar Dg.: Atkarība no vairākām narkotiskām (opioīdi, amfetamīns, kanabinoīdi) un psihotropām vielām, agrāk sodīts (lietas 61.-64.lapa), pēdējās reizes ar Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas 2014.gada 11.jūnija spriedumu pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas un sodīts ar brīvības atņemšanu uz 4 mēnešiem un ar 2014.gada 18.jūnijā Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas spriedumu pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas un sodīts ar brīvības atņemšanu uz 6 mēnešiem, bez mantas konfiskācijas (lietas 61.lapa).

Tiesas sēdē apsūdzētais paskaidroja, pēc atbrīvošanās no ieslodzījuma vietas 2014.gada 9.decembrī, strādā pie paziņas autoservisā par autokrāsotāju, par ko saņem EUR 350-400 mēnesī, pašlaik par nepilnu mēnesi ir saņēmis EUR 320. Norādīja, ka divus gadus ir mācījies par autoelektriķi, taču mācības nav pabeidzis, šajā profesijā pašlaik nestrādā, bet iepriekš ir strādājis. Norādīja, ka pašlaik naudas, lai nomaksātu administratīvos sodus nav, jo kopš atbrīvošanās ir pagājis nepilns mēnesis, bet tiklīdz būs stabilāki ienākumi, tā sāks maksāt piespriestos sodus. Bez tam, apsūdzētais norādīja, ka nekādu saslimšanu viņam nav, veselība ir laba, var strādāt fizisku darbu.

Lemjot jautājumu par apsūdzētajam /pers. A/ piemērojamo soda veidu, tiesa ņem vērā Krimināllikuma 253^2.panta pirmās daļas sankciju, apsūdzētā /pers. A/ iepriekš minētās ziņas par personību, to, ka viņš strādā, kā arī apsūdzētā attieksmi pret izdarīto, bet no panta sankcijā paredzētiem sodiem, tiesa atzīst, ka piemērotākais konkrētajā lietā ir piespiedu darba sods, kādu lūdza piemērot prokurore un kam piekrita arī pats apsūdzētais.

Tiesas ieskatā, tieši vaļsirdīga atzīšanās izdarītajā un savas rīcības kritiska izvērtēšana, arī tiesas sēdē paustā nožēla par izdarīto un solījums stāties uz labošanās ceļa, ir viens no būtiskākajiem priekšnoteikumiem, kas ļauj tiesai iegūt pārliecību par to, ka apsūdzētais ir izdarījis pozitīvus secinājumus un turpmāk centīsies likumpārkāpumus vairs nepieļaut.

Turklāt tiesas piespriestais soda veids nedrīkst būt pretrunā ar ANO pieņemtajiem Tokijas noteikumiem *(ANO Ģenerālās Asamblejas rezolūcija Nr.45/110)*, kur ir norādīts, ka brīvības ierobežojums ir attaisnojams tikai no sabiedrības drošības viedokļa. Minētie tiesību akti ir saistoši arī Latvijas Republikai, reglamentējot, ka valsts uzdevums ir izolēt tikai bīstamus, nelabojamus noziedzniekus. Tāpat tiesa ņem vērā, ka Krimināllikuma grozījumu mērķis, kas stājas spēkā no 2013.gada 1.aprīļa, bija veicināt brīvības atņemšanai alternatīvu sodu piemērošanu noziedzīgos nodarījumos, kas nav saistīti ar vardarbību.

Piemērot apsūdzētajam par izdarīto noziedzīgo nodarījumu pamatsodu brīvības atņemšanas veidā, kaut vai īslaicīgu brīvības atņemšanu, tādējādi apsūdzēto izolējot no sabiedrības, nav lietderīgi, jo šāds sods būtu pārāk bargs.

Saprotot noziedzīgu nodarījumu kā netaisnīgumu, ko radījusi pārkāpēja darbība vai bezdarbība, ikvienā konkrētā gadījumā ir svarīgi izvēlēties un piemērot pārkāpējam tādu sodu, kas ir samērīgs un maksimāli atbilst sabiedrības un arī pārkāpēja interesēm *(skat. A.Judins. Krimināsods nav valsts atriebība par izdarīto noziedzīgo nodarījumu. Jurista vārds Nr.11 (762), 2013.gada 19.marts, 7.lpp)*.

Pie šādiem apstākļiem tiesa atzīst, ka soda veids piespiedu darbu veidā, sasniegs Krimināllikuma 35.panta otrajā daļā paredzēto soda mērķi.

Turklāt tiesa atzīst, ka konkrētajā gadījumā tikai piespiedu darbs disciplinēs pašu apsūdzēto, apsūdzētā /pers. A/ uzvedību piespiedu darbu veikšanas laikā kontrolēs arī Valsts probācijas dienests, tādējādi samazinot iespēju izdarīt citus likumpārkāpumus, bet vienlaicīgi sniedzot sabiedrībai labumu ar savu darbu. Tāpat tiesa ņem vērā ka, piespriežot piespiedu darbu, apsūdzētais /pers. A/ tiks iesaistīts sabiedrībai nepieciešamos darbos bez atlīdzības, tādējādi apsūdzētajam dodot iespēju atlīdzināt sabiedrībai nodarīto kaitējumu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 40.pantu piespiedu darbs kā pamatsods vai papildsods ir piespiedu iesaistīšana sabiedrībai nepieciešamajos darbos, ko notiesātais (..), izcieš, veicot dzīvesvietas apvidū piespiedu darba izpildes institūcijas noteiktos darbus no pamatdarba vai mācībām brīvajā laikā un bez atlīdzības.

Piespiedu darbu kā pamatsodu nosaka uz laiku no četrdesmit līdz divsimt astoņdesmit stundām. (..) Saskaņā ar Krimināllikuma 40.panta otro daļu piespiedu darbs nav piemērojams darbnespējīgām personām. Krimināllikumā nav paskaidrots, kādas personas atzīstamas par darbnespējīgām. Analizējot normatīvos aktus, kas regulē darba tiesiskās attiecības, sociālo aizsardzību, var secināt, ka noteikts vecums, slimība, invaliditāte, maternitāte pilnīgi atņem vai daļēji ierobežo cilvēku spēju strādāt, un tāpēc šiem cilvēkiem nepieciešama sociālā aizsardzība. Pienākuma uzlikšana strādāt var nelabvēlīgi ietekmēt šo cilvēku veselības stāvokli. Tiesa, izvērtējot iepriekš minēto, nekonstatē apstākļus, kuri liegtu apsūdzētajam izpildīt piespiedu darbu.

Nosakot apsūdzētajam /pers. A/ soda mēru, atbilstoši Krimināllikuma 46.panta trešajai daļai, tiesa ņem vērā atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu tiesa ņem vērā apstākļus, kuri likumā nav paredzēti, un tiesa atzīst par apsūdzētā /pers. A/ atbildību mīkstinošu apstākli apsūdzētā vaļsirdīgu atzīšanos noziedzīga nodarījuma izdarīšanā un izdarītā nožēlošanu.

Pierādījumu pārbaudes neizdarīšana iztiesāšanā ir procesuāla darbība, kas ir pieļaujama pie apstākļiem, kad apsūdzētais atzīst savu vainu. Apsūdzētais, piekrītot lietas iztiesāšanai bez pierādījumu pārbaudes, ir izmantojis savas tiesības uz sadarbību, ko nosaka Kriminālprocesa likuma 21.pants, ka persona, kurai ir tiesības uz aizstāvību, var sadarboties ar kriminālprocesa veikšanai pilnvaroto amatpersonu, lai sekmētu krimināltiesisko attiecību noregulējumu. Tas, ka apsūdzētais izmanto savas tiesības uz sadarbību vienkāršotāka procesa izvēlē, nav atzīstams par patstāvīgu viņa atbildību mīkstinošu apstākli, bet tiesa ņem vērā pie soda noteikšanas. Šāda atziņa izriet arī no tiesu prakses *(sk. Senāta Krimināllietu departaments nolēmumus lietā Nr. SKK- 232/08)*.

Saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 1.punktu par /pers. A/ atbildību pastiprinošu apstākli tiesa atzīst to, ka noziedzīgais nodarījums veido noziedzīgo nodarījumu recidīvu.

Tiesas ieskatā, atbildību pastiprinoša apstākļa esamība ir pamats bargāka soda mēra piemērošanai Krimināllikuma panta sankcijas ietvaros un liedz tiesai tiesības piespriest minimālo sodu, jo pēc Krimināllikuma jēgas atbildību pastiprinošu apstākļu esamība jau pati par sevi liedz iespēju tiesai noteikt panta sankcijā paredzēto minimālo sodu (*skat. Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta 2006.gada 8.februāra lēmumā lietā Nr.SKK01-74/06*).

Ja notiesātais apzinīgi izpildīs piemēroto piespiedu darbu un pienākumus, tas norādīs uz to, ka notiesātais ir motivēts laboties, līdz ar to tiks panākta notiesātās personas resocializācija.

Papildus tiesa informē apsūdzēto, ka saskaņā ar Latvijas Sodu izpildes kodeksa 133.panta pirmo daļu un 135.pantu, notiesātajam, kuram piespriests piespiedu darbs, ir pienākums desmit darba dienu laikā no tiesas sprieduma spēkā stāšanās dienas pieteikties piespiedu darba izpildes institūcijā atbilstoši deklarētajai dzīvesvietai piespriestā soda izciešanai, turklāt notiesātajam ir pienākums ierasties piespiedu darba izpildes institūcijā tās noteiktajā laikā.

Ja notiesātais slimības vai citu viņam svarīgu iemeslu dēļ nav spējīgs veikt darbu, viņš par to paziņo piespiedu darba izpildes institūcijai, kas, atzīstot notiesātā darbā neierašanās iemeslus par attaisnojošiem, var soda izpildīšanu apturēt uz laiku, ne ilgāku par vienu nedēļu, vai uz slimošanas laiku, izdarot par to attiecīgu ierakstu personas lietā. Notiesātā atvaļinājums pamatdarba vietā vai mācību atvaļinājums nav pamats soda izpildes apturēšanai.

Turpretī saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 646.pantu, ja persona, kas notiesāta ar piespiedu darbu, ļaunprātīgi izvairās no soda izciešanas, tiesnesis to aizstāj ar īslaicīgu brīvības atņemšanu saskaņā ar Krimināllikuma 40.panta trešās daļas noteikumiem.

Tiesa atzīst, ka saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu un 50.panta pirmo daļu, šajā lietā galīgais sods nosakāms pēc Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas 2014.gada 11.jūnija un Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2014.gada 18.jūnija spriedumiem, tos daļēji

saskaitot.

Tā kā sods pēc abiem iepriekš minētajiem spriedumiem ir pilnībā izciests, noteiktajā soda laikā ieskaitāms pēc Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas 2014.gada 11.jūnija sprieduma pilnībā izciestais sods laikā no 2014.gada 11.jūnija līdz 2014.gada 9.decembrim un pēc Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2014.gada 18.jūnija sprieduma pilnībā izciestais sods laikā no 2014.gada 18.jūnija līdz 2014.gada 9.decembrim.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta 2^1.panta otro daļu sods – piespiedu darbs izpildāms patstāvīgi.

Šajā lietā /pers. A/ nav ticis aizturēts, drošības līdzeklis apsūdzētajam netika piemērots, lietisko pierādījumu lietā nav. Tiesas ieskatā drošības līdzeklis līdz sprieduma spēkā stāšanās brīdim - nav piemērojams.

Ņemot vērā iepriekš minēto, pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 511., 512., 520., 527., 528., 529., 530.pantu tiesa

n o s p r i e d a

Atzīt par vainīgu apsūdzēto **/pers. A/, personas kods /personas kods/** noziedzīgā nodarījumā, kas paredzēts Krimināllikuma 253^2.panta pirmajā daļā un sodīt viņu ar piespiedu darbu 150 (viens simts piecdesmit) stundu apmērā.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu un 50.panta pirmo daļu, šajā lietā noteikto sodu un pēc Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas 2014.gada 11.jūnija un Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2014.gada 18.jūnija spriedumiem noteiktos sodus, daļēji saskaitīt, un **galīgo sodu noteikt ar brīvības atņemšanu uz 7 (septiņiem) mēnešiem, bez mantas konfiskācijas, un piespiedu darbu 150 (viens simts piecdesmit) stundu apmērā.**

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta 2^1.panta otro daļu sodu – piespiedu darbu 150 (viens simts piecdesmit) stundas izpildīt patstāvīgi.

Noteiktajā soda laikā ieskaitīt pēc Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas 2014.gada 11.jūnija sprieduma pilnībā izciesto sodu laikā no 2014.gada 11.jūnija līdz 2014.gada 9.decembrim, kurā ieskaitīts apcietinājumā pavadītais laiks no 2014.gada 18.februāra līdz 2014.gada 19.februārim un pēc Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2014.gada 18.jūnija sprieduma pilnībā izciesto sodu laikā no 2014.gada 18.jūnija līdz 2014.gada 9.decembrim, kurā ieskaitīts apcietinājumā pavadītais laiks no 2014.gada 15.februāra līdz 2014.gada 16.februārim un no 2014.gada 11.maija līdz 2014.gada 18.jūnijam.

Pēc sprieduma stāšanās spēkā /pers. A/ desmit dienu laikā jāpiesakās soda izciešanai Valsts probācijas dienesta Rīgas nodaļā, Rīgā, Dzirnavu ielā 91/3.

Drošības līdzekli nepiemērot.

Spriedumu var pārsūdzēt 10 (desmit) dienu laikā apelācijas kārtībā Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijā, saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499.panta ceturto daļu tikai daļā par tiesas piespriesto sodu vai sakarā ar pieļautiem procesa pārkāpumiem, iesniedzot apelācijas sūdzību vai protestu Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā.

Pilns sprieduma teksts pieejams 2015.gada 8.janvārī.

Tiesnesis **M.Tupureins**